

man nemlig skriver Historier efter endeel opgivne Ord. Saaledes synes det mig omtrent, at Sagen bliver stillet, naar vi sige: Giv os en Fællesforfatning, som indeholder hele denne lange Række af Bestemmelser; det troer jeg virkelig er en Fordring af den Art, at det ikke er værd at stemme derfor, og jeg troer ogsaa, at det med Hensyn til de andre Landsdele er at gaae noget videre, end vi kunne forsvare. Der er under nærværende Forhold Intet uheldigere, end naar Repræsentationen i den ene Landseel vil tillade sig at henvende sig til Kronen og sige: Gjør det og det, det bede vi Kronen om, lad det saa kun gaae ud over de andre Landsdele; og det er dog ganske den Feil, vi her ville gjøre os skyldige i; og fordi denne Feil er begaaet paa andre Steder, derfor skulle vi ikke lade os vildlede, hvilket vilde være Tilfældet, naar vi vilde henvende os til Kronen og sige: Vi lægge Vægt paa de og de Bestemmelser; giv dem for det Hele, og lad de andre Landsdele finde sig deri; thi dette vilde ikke være rigtigt imod de andre Landsdele. Derfor skjøner jeg ikke rettere, end at Fleertallets første Overgangsmiddel ikke fortjener at antages.

Noget Egnende gjælder om det andet Overgangsmiddel eller den foreslaaede Betingelse, at Fællesforfatningen skulde meddeles den danske Rigsdag; hverken jeg eller de andre ærede Herrer, der med mig have stillet et Endringsforslag, have kunnet tiltræde dette Forslag, der saaledes vilde frigjøre Rigsdagen for sin Medvirkning i Drøftelsen af Fællesforfatningen, og dog alligevel vilde indrette Sagen saaledes, at det blev bundet til den danske Repræsentations Bisald, hvorledes Fællesforfatningen skulde være; thi det maatte være Meningen. Skulde der ligge nogen Betydning i den anden Betingelse, saa maa det være den, at vi, naar vi skulle indrømme at gjøre de Forandringer, som man ønsker, forlange, at Fællesforfatningen skal skrives saaledes, at den kan finde vort Bisald; er den ikke saaledes, saa ville vi ikke gaae ind paa at vedtage den særlige Grundlov for Kongeriget. Her troer jeg igjen, at vi gjøre os skyldige i den samme Feil lige overfor de andre Landsdele, som jeg nylig omtalte, og som vil være dødbringende for det hele Forhold til

de andre Landsdele. Det er ofte her blevet udtalt, at Forholdet, saaledes som man tænker sig det, til de andre Landsdele skal være et foederativt Forhold; men hvad er Grundcharacteren i et saadant Forhold? Det er en gensidig Pagt; der kan aldeles ikke begrundes nogen foederativ Forbindelse ved en Oetroyering; det er fuldstændig umuligt; den maa begrundes enten ved gensidig overensstemmende Beslutninger paa de forskjellige Steder eller ved en i een og samme Forsamling vedtagen Forfatning. Enhver enkelt Landsdeel maa kunne bevæge sig med Frihed, naar den skal gaae ind paa saadanne Bestemmelser, saafremt de virkelig skulle have en sand foederativ Character; at lade dem oetroyere, er at dræbe dem i Fødselen.

Efter hvad jeg saaledes har tilladt mig at anføre, skjøner jeg ikke, at der kan være nogen synderlig Tvivl om, hvilken Vej man maatte gaae for at indføre Fællesforfatningen. Være Landets Sager blevne ved at styres i den Aand, som gif igjennem Novemberministeriet, under behørigt Hensyn til de senere indtraadte Begivenheder, da antager jeg, at den Vej, man maatte gaae ved Fællesforfatningens Indførelse, vilde have været meget let at paavise. Da vilde man upaatvivseligt have søgt at tilvejebringe en Rigsforsamling for hele Danmarks Rige, hvori alle dets Bestanddele vare repræsenterede, og man vilde da samtidig have fremlagt Forslag til Fællesbestemmelser for hele Monarchiet, baade i denne Rigsforsamling og paa den holsteenske og lauenborgske Landdag. Man havde da maattet gjøre disse Forslag saaledes, at de kunde finde Bisald paa disse tre Steder, og dette er jo ogsaa ganske stemmende med den Vej, man tidligere er gaaet i andre Lande ved Tilveiebringelser af saadanne Forbindelser. Hvor hidtil bestaaende Repræsentationer skulle forbindes til en Fællesrepræsentation, har man nemlig taget et særligt Samtykke dertil paa de forskjellige Steder af hver enkelt Repræsentation. Jeg tilstaaer nu, at saaledes som Forholdene nu ere, kunde vel en dermed analog Fremgangsmaade befølges, idet man jo kunde forelægge os Udkast til Fællesforfatningen til Vedtagelse for Kongerigets Vedkommende, og